

روزنامه شرق

شنبه ۱۴۰۰ آبان ۱۴۰۰ ۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ ۲۳ اکتبر ۲۰۲۱
سال نوزدهم • شماره ۴۱۲۵ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۴۹ • اذان مغرب ۱۷:۲۷
اذان صبح فردا ۴:۵۵ • طلوع آفتاب ۶:۱۹

www.sharghdaily.ir
fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فروا

برداشت پنبه در شهرستان خدابزرین آذربایجان شرقی، عکس: علی حامد حدو‌ست، فارس

روزگار مهاجران

مهاجرت رؤیای زندگی بهتر

کیسو فغوری

کودکان پله مهاجرت خانواده‌ها

چند سال پیش بود که مهاجرت به کشور گرجستان افزایش یافته بود. یکی از دلایلش در کنار ارزانی خانه و امکان راهیابی این کشور به اتحادیه اروپا، مدارس اروپایی، آمریکایی و شهریه‌هایی بود که اتفاقا با شهریه مدارس غیرانتفاعی تهران برابری می‌کرد. بنابراین بسیاری از خانواده‌ها معتقد بودند هم امکان زندگی بهتر برای فرزندانشان فراهم است و هم با سرمایه‌گذاری بر فرزند دانش‌آموزشان و تحصیل در این کشور، آینده او را تضمین و راهش را برای رسیدن به زندگی بهتر هموار می‌کنند.

اما با تغییر رئیس جمهور گرجستان و تغییر سیاست‌ها، بسیاری از خانواده‌ها ناگزیر به بازگشت شدند. با توجه به اینکه نظام آموزشی ایران در پایه دبستان «کلاس اول» تا کلاس ششم» بدون درنظرگرفتن نمره اداره می‌شود و ارزیابی دانش‌آموزان فقط به شکل توصیفی است، مدارس متعدد و متنوعی در این مقطع شکل گرفته است. مدارسی که بر مبنای مدارس سوئیس و سیستم مونته‌سوری اداری می‌شوند، مدارس خانگی و زیرزمینی، مدارس مشارکتی، مدارس طبیعت و هوم‌اسکول‌ها. در این مدارس چند زبان تدریس می‌شود، جنسیت تفکیک نمی‌شود، کتاب‌های درسی مصوب آموزش‌وپرورش تدریس نمی‌شود. کودکان، اردوهای مختلف می‌روند، با انواع آموزش‌ها از آشپزی و ورزش تا لگو و باغبانی آشنا می‌شوند. بیشتر کلاس‌ها کارگاهی است و شکل متفاوتی برای نظارت و ارزشیابی بر آنها حاکم است. اولیای این دانش‌آموزان اکثرا اعتقاد و علاقه‌ای به داشتن مدارک ندارند و تنها در مقطع ششم و برای ورود به پایه بعدی، با لطیف‌الحیل، آزمون نهایی را می‌دهند و کارنامه‌ای برای فرزندشان فراهم می‌کنند. در این مدت کرونا و قرنطینه، اکثر این مدارس به فعالیت خود با تعداد بسیار محدود ادامه دادند و برنامه‌های آموزشی متعددی در فضای باز یا اردو برپا شده بود. بسیاری از خانواده‌ها با توجه به اینکه شکلی متفاوت از شکل کلیشه‌ای آموزش‌وپرورش را برای فرزندانشان فراهم کرده‌اند، به مهاجرت به دلیل آموزش علاقه بسیاری نشان داده‌اند. به‌خصوص برای کشورهایی مانند کانادا که حتی داشتن کودکانی در این سن و سال،

معاون وزیر آموزش‌وپرورش ایران گفت: «بازگشایی حضوری مدارس به‌تدریج از آبان با رعایت برخی الزامات آغاز خواهد شد». بیش از ۱۸ ماه و دو سال تحصیلی است که دانش‌آموزان ایرانی در بسیاری از شهرها و استان‌ها به مدارس نمی‌روند و از آموزش حضوری برخوردار نیستند. بر اساس پژوهشی که در وزارت آموزش‌وپرورش انجام شده، مطالعات آموزش‌های مجازی منجر به افت کیفیت آموزش شده است و از هر چهار دانش‌آموز سه دانش‌آموز به‌صورت کامل از آموزش‌های مجازی بهره نبرده‌اند و از این آموزش‌ها رضایت ندارند. درواقع تنها ۲۵ درصد از دانش‌آموزان توانسته‌اند به‌طور کیفی از آموزش مجازی استفاده کنند. درحالی‌که تنها وزیر دولت سیزدهم که نتوانست از مجلس رای اعتماد بگیرد وزیر آموزش و پرورش است و شاید این جای خوش‌وقتی دارد که سیاست‌های آموزشی بیش از ۳۰ میلیون دانش‌آموز و معلم، هنوز دچار تغییرات گسترده مثل دیگر سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها نشده است. هرچند به‌طور دقیق معلوم نیست که وضعیت آموزش در مدارس به چه صورت خواهد بود اما با افزایش تعداد افراد واکسینه‌شده و مقاومت دانش‌آموزان و معلمان در برابر بیماری کووید۱۹ مقدمات حضور دانش‌آموزان در مدارس در حال شکل‌گیری است. در این میان اما مسئله‌ای دیگر که مطرح است، مسئله مهاجرت از ایران است که در بین بخشی از خانواده‌ها تبدیل به دغدغه شده و در این میان آینده بهتر فرزندان‌شان یکی از علل یا بهانه‌ها محسوب می‌شود. وقتی آگهی‌ها و سؤال‌های درخواست‌کنندگان شرایط مهاجرت را بررسی می‌کنیم، در میان آنها چهار گروه را بیش از همه می‌توان مشاهده کرد و همچنین چهار کشور کانادا، ترکیه، امارات و قبرس روی گشاده‌تری به مهاجران ایرانی نشان می‌دهند یا امکان مهاجرت و زندگی برای ایرانیان در آنها از منظر تحصیلی و دیگر مسائل آسان‌تر به نظر می‌رسد. هرچند این نکته قابل‌ذکر است که برای هرکدام از این دسته و گروه‌ها حداقل ۲۰ تا ۲۵ هزار دلار نیاز است؛ آن‌هم برای شروع مهاجرت. در این مطلب به مهاجرت از منظر تحصیل فرزند می‌پردازیم.

چهره هفته

امام جمعه موقت اصفهان با این اظهارنظر «چهره هفته شرق» شد

فردی که محاسن ظاهری ندارد، چطور می‌تواند محاسن درونی داشته باشد؟

عمومی ضربه زده شد و اکنون شوروی فعلی باید خدشه‌هایی را که به این اعتماد وارد شده، جبران کنند. کسی که محاسن ظاهری ندارد، چه انتظاری می‌رود که محاسن درونی داشته باشد؟ کسی که علنا کار حرام انجام می‌دهد، چه انتظاری می‌رود که انقلابی و خادم مردم باشد؟ و مردم دیگر معتقد به مسؤلان متخصص بدون تدین نیستند. رقیب وی در این نظرسنجی امام‌جمعه قم بود. آیت‌الله سیدمحمد سعیدی، نماینده ولی‌فقیه در

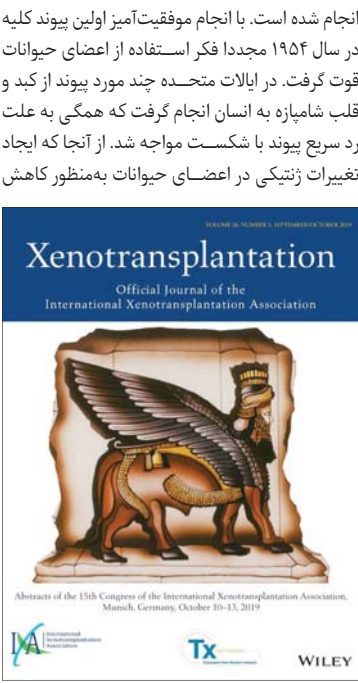
تلفن امور مشترکین: ۰۳۵۴۸-۸۸۹ • تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹-۸۶ • تلفن ۰۳۴۱۲۲-۸۶ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۳۴۱۲۳۴۴-۶۶۲۸ • چاپ: مصمم • تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

طب و جامعه

درباره اولین پیوند کلیه خوک به انسان

رد پیوند بسیار مشکل بود، این ایده برای چند دهه به فراموشی سپرده شد. اما امروز فناوری تغییرات ژنتیکی بسیار پیشرفت کرده، به‌طوری‌که این تغییرات در عرض چندماه قابل‌انجام است. اخیرا با این تغییرات ژنتیکی خوک‌های پرورش‌یافته که اعضای آن در بدن میمون (که از لحظه ژنتیکی به انسان بسیار نزدیک است) تا حدود یک‌سال بدون رد پیوند کارکرد دارد. استفاده از کلیه، کبد و قلب چنین خوک‌های تغییریافته‌ای این امید را داده است تا بتوان بیماران نیازمند را با آنان برای چندماه‌ی زنده نگاه داشت تا عضو مناسبی مهیا شود. پیوند اعضا امروزه مؤثرترین راه درمان نارسایی عضو است. متأسفانه به علت کمبود عضو پیوندی بسیاری از بیماران فوت خواهند کرد. استفاده از اعضای حیوانات با تغییر ژنتیکی امید بهبودی این بیماران را به حقیقت بدل خواهد کرد. هرچند این موفقیت پیوند کلیه خوک به انسان قدم بسیار امیدوارکننده‌ای است ولی چالش‌های بزرگی را با خود به همراه دارد؛ مانند بحث‌های اخلاقی آن و احتمال انتقال عفونت از حیوان به انسان. هرچند فکر استفاده از اعضای حیوانات به‌منظور درمان بیماری انسانی فکر جدیدی نیست ولی به نظر موفقیت‌آخیر قدم مهمی در تحقق این رؤیا باشد.

❖ ریاست بخش پیوند اعضای دانشگاه ایالتی نیویورک

گزارش

زباله‌گردی را هم یک سبک زندگی می‌دانید؟

زباله‌گردی به‌عنوان یک شغل رسمیت بخشیده است. سؤال اینجاست که چرا این همه سال در مدیریت شهری تهران تلاشی برای حل این معضل نشده است؟ با عوض شدن مدیریت شهری در این تابستان، تنها تغییر سیاستی که در حوزه مدیریت پسماند به آن اشاره شد، قفل‌دارکردن سطل‌ها بود. «مدرالدین علیپور»، مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران، سی‌ام شهریور امسال در پاسخ به این پرسش که این مخازن چه تفاوتی با مخازن فعلی دارند؟ گفته بود: «کاوری دارند که مخزن داخل آن می‌رود و قفل می‌شود و فقط با کلید یا ابزاری که در دست کارگر یا نیروی خدماتی شهرداری وجود دارد، باز می‌شود و مخزن دانه‌ها یک‌نیمت که هرکسی بتواند به آن دسترسی داشته باشد»؛ راهکاری که به نظر می‌رسد چندان در جهت حل معضل نیست و تنها یک تغییر تاکتیکی کوچک به شمار می‌رود. زباله‌گردی جایگزین غیراصولی و غیرمجاز بخشی از مراحل مدیریت پسماند، یعنی تفکیک از مبدأ شده است؛ مرحله‌ای بسیار مهم که می‌توان با رعایت و اجرای اصولی آن و تفکیک زباله‌های تر و خشک، همچنین پسماندهای شیشه‌ای، پلاستیکی، فلزی و... در مبدأ، زمینه را برای بازگرداندن این پسماندها به چرخه بازیافت و استفاده مجدد فراهم کرد؛ همان‌طور که در بسیاری از کشورهای با تعبیه چند نوع مخزن زباله جداگانه و با آموزش شهروندان و ایجاد انگیزه، موفق شده‌اند زمینه را برای تفکیک از مبدأ فراهم کنند. ایجاد انگیزه در بین مردم برای تفکیک زباله راه‌های مختلفی دارد. در بسیاری از کشورها به افرادی که تفکیک از مبدأ را جدی می‌گیرند، خدمات ارزان‌تر، مالیات و عوارض کمتر و جوایز نقدی و غیرنقدی تعلق می‌گیرد.

زمین سبز

مدیریت بحران آب با کمک تمدن‌های باستانی

نبطی‌ها با استفاده از تکنیک‌های محلی و اتخاذشده از فرهنگ‌های همسایه، استاد مهندسی هیدرولیک شدند. نبطی‌ها در یزرا، شبکه‌ای از سدها را برای محافظت از پایتخت خود در برابر سیلاب‌های سیل‌آسا و کانال‌هایی برای رساندن آب به مرکز شهر احداث و در تپه‌های اطراف نیز مکان‌هایی (terraces) برای جذب رواناب، کاهش خطر سیل و حمایت از کشاورزی ایجاد کردند. آب‌انبار‌های زیرزمینی نبطی‌ها که به دوگوت (dugouts) یا فرورفتگی‌های حفاری‌شده معروف هستند منبع مهم آب برای کشاورزان دشت است. آب این مخازن ساخته‌شده به دست انسان را می‌توان از طریق آب‌های زیرزمینی تأمین کرد؛ اما اغلب وابسته به ذوب برف بهار است. با این حال در شرایط خشکالی تابستان گذشته، بسیاری از این حفره‌ها خشک شدند و بسیاری از کشاورزان را مجبور به پیماب آب‌های زیرزمینی کرد که مسائل خاص خود را دارد.

نبطی‌ها همچنین مراقب بودند که از تبخیر اجتناب کنند و حفره‌های مدرن ممکن است از پوشش‌دهی برای به حداقل رساندن اتلاف آب استفاده کنند. مطالعات جهانی مؤثربودن پوشش‌های فیزیکی در کاهش سرعت تبخیر را نشان داده و اخیرا کالیفرنیا پیشنهاد کرده است که کانال‌های خود را با پل‌های خورشیدی محافظت کند تا در ذخیره آب و درعین‌حال تولید برق سبز کمک کند.

چندی پیش یک عضو شورای شهر تهران که تازه کارشان را در حوزه مدیریت شهری شروع کرده‌اند، گفته بود کارتن‌خوابی یک سبک زندگی است. زهرا شمس‌احسان در گفت‌وگو با روزنامه همشهری گفته بود: «باید پذیرفت در تهران شاهد چنین آسیب اجتماعی هستیم. در حقیقت کارتن‌خوابی، نوعی سبک زندگی است که الزاما با اعتیاد گره نمی‌خورد؛ بنابراین وقتی درخصوص موضوع کارتن‌خوابی زنان صحبت می‌شود، باید حتما مدل اقدام و عمل برای تغییر سبک زندگی آنها را ارائه دهیم». اینکه پشت این حرف‌های خانم شمس چه فلسفه‌ای خوابیده که چنین حرف زده بود و قصد داشته این مسئله را چطور توجیه کند، موضوع این بحث نیست که یک نظری‌ان حدس را می‌کنند آن را به‌عنوان بخشی حضور کارتن‌خواب‌ها در شهر در این چند سال چنان زیاد شده که دیگر مقام‌های مسئول شهری آن را به چشم یک معضل شهری نمی‌نگرند، بلکه معتقدند یک سبک زندگی است؛ برای همین هم احتمالا تلاشی برای برطرف‌کردن این معضل شهری وجود دارد. سبک زندگی نبطی‌ها و اجرای اصولی آن و تفکیک زباله‌های تر و خشک، همچنین پسماندهای شیشه‌ای، پلاستیکی، فلزی و... در مبدأ، زمینه را برای بازگرداندن این پسماندها به چرخه بازیافت و استفاده مجدد فراهم کرد؛ همان‌طور که در بسیاری از کشورهای با تعبیه چند نوع مخزن زباله جداگانه و با آموزش شهروندان و ایجاد انگیزه، موفق شده‌اند زمینه را برای تفکیک از مبدأ فراهم کنند. ایجاد انگیزه در بین مردم برای تفکیک زباله راه‌های مختلفی دارد. در بسیاری از کشورها به افرادی که تفکیک از مبدأ را جدی می‌گیرند، خدمات ارزان‌تر، مالیات و عوارض کمتر و جوایز نقدی و غیرنقدی تعلق می‌گیرد.

تماشگر- ۵

زندگ پیانو و بوی قهوه

رضا صدیق

❖ خانم‌ها مجاور بازار میوه بود. شب‌ها تا صبح بیدار می‌ماندم تا به کارهای نوشتنم برسم اما دلیل نخواستنم در صبح‌ها چیز دیگری بود. هر صبح که بوی قهوه ارمنی تمام محله را پر می‌کرد، ساعت هشت همسایه طبقه بالا تمرین پیانو می‌کرد.

برنامه‌ام این شده بود. پنجره رو به کوچه را حداقل ۳۰-۳۵ میلیون تومان به‌صورت سالانه برای مدارسشان می‌پردازند، معتقد هستند که به‌راحتی برای هزینه مدارس فرزندان خود اقدام می‌کنند و درعین‌حال می‌توانند کام اول مهاجرت را بر این اساس بردارند. مادر یکی از فرزندان معتقد است که در این مدارس نه پوشش اجباری برای دخترم برقرار است نه استرس و اضطراب نمره! چرا باید او مانند من در مدرسه رنج ببرد؟ حتما برای رفتن و آسودگی او اقدام می‌کنم. حتی اگر سال اول مجبور باشد به‌تنهایی و دور از ما زندگی کند. درواقع بسیاری از خانواده‌ها با توجه به تنوعی که در زمینه آموزش آزاد در مقطع دبستان دارند، ناگهان با تفاوت آموزش رسمی در مقاطع بعدی مواجه می‌شوند و باید تدبیری برای برگردن این فاصله بیندیشند و اکثر آنها راهی کشورهای دیگر می‌شوند. کانادا و فنلاند برای عده‌ای و ترکیه از منظری دیگر فرصت مناسبی را برای آنان فراهم می‌کند. فنلاند و آموزش‌وپرورش نوین آن، کانادا و امکان مهاجرت برای همراهان دانش‌آموز و ترکیه به دلیل داشتن مدارس دولتی با امکانات مناسب و درعین‌حال شهریه پایین‌تر نسبت به مدارس غیرانتفاعی ایران هرکدام از وجهی مورد توجه مادران و پدران هستند.

رواقع این مسئله و همراهی آموزش‌وپرورش ترکیه با دانش‌آموزانی که زبان ترکی نمی‌دانند، خیال بسیاری از کسانانی را که به دلایل مختلف مهاجرت می‌کنند، نیز راحت کرده است. در کانادا نیز امکان تحصیل در مدرسه برای کودک با پرداخت سالی ۱۴ تا ۱۸ هزاردلار کانادا فراهم است اما چون کودک زیر سن قانونی است، باید ماهانه هزار دلار کانادا به فردی مقیم آن کشور پرداخته شود تا مراقبت از او را بر عهده بگیرد این وضعیت البته چهار تا پنج ماه پیشتر نمی‌تواند ادامه داشته باشد و ویژگی مادر یا پدر به‌عنوان محافظ نیز داده خواهد شد. به‌این‌ترتیب یک خانواده با صرف این مبالغ می‌تواند راهی این کشور شود، بدون آنکه نیاز به ویزای کار و تحصیل یا مهاجرتی داشته باشد و در پله‌های ابتدای مهاجرت کام برداشته می‌شود.

پول‌هایشان عکس نویسندگان مشهورشان

بود و نویسنده‌ها جزء شخصیت‌های مورد احترامشان بودند. این را وقتی ادوارد حق‌وردیان را دیدم فهمیدم. دهه پنجاه به ارمنستان رفته بود و از ارمنی به فارسی و از فارسی به ارمنی شعر و داستان ترجمه می‌کرد. فروغ و اخوان

را به ارمنی در آورده بود و کتاب‌فروشی‌ای برپا کرده بود. مورد احترام بود و به‌واسطه «واحه آرم» یا او آشنا شدم. در فیس بوک برایش نوشته بودم ارمنستانم و دوست دارم فضای فرهنگی اینجا را بشناسم، او هم ادوارد را به من معرفی کرد. پیرمرد بذله‌گوی خوش‌مشرب که خانه و کتاب‌فروشی‌اش در شهر اچمیاتزین بود.

اما فقط حالا این را بگویم که بیراه نیست اگر «اچمیاتزین» را، واتیکان ارمنستان بدانیم، یا حتی نبطی‌ها که به دلیل نمای سنگی تراشیده‌شده در میراث جهانی یونسکو در پترا (پایتخت آنان) مشهور هستند، عنوان مهندسان هدرولیک تاریخ را خود کرده‌اند. مثل خود ادوارد و کتاب‌فروشی باصفایش.